

ondt, at Finansudvalgets Flertal ikke vil indstille denne Post til Bevilling. Jeg kan ikke se rettere end, at Oprettelsen af denne Mission kun er Ophjalden af en simpel Pligt for vort Land. Vi ere nu en Gang fra gamle Dage i Forbindelse med Grønland. Jeg skal ikke omtale de gamle islandiske Kolonier i Grønland, som jenere ere gaaede under, men i den nyere Tid er Grønland atter taget i Besiddelse af os, af Danmark, og vi have beholdt Grønland, endskøndt det oprindeligt var en norsk Koloni, efter Norges Afstillelse, vi have missioneret deroppe, civiliseret Landet, som det efter Omstændighederne kunde forlanges, og nu at standse og sige: den Del af Befolkningen, der bor paa Østkysten, ville vi ikke have noget med at gøre, om den gaar under, eller hvad der bliver af den, er os ligegyldigt, det gaar ikke an. Ere vi en Gang et civiliseret Land, og ville vi deltage i Civilisationen i Europa, saa maa vi opfylde de Forpligtelser, som vi selv fra gammel Tid have paataget os i saa Henseende. Det kan ikke gaa an, at vi her sige nej og holde os tilbage, hverken for os selv eller for andre; thi den Ristto løbe vi, at der kunde være andre, der sige: ja, naar I ikke ville det, saa ville vi gøre det, fordi vi finde, at det er en almindelig civilisation Pligt, og ville I, der ere nærmest dertil, ikke opfylde den, saa er der andre, der kunne gøre det; og saaledes røstere vi høist ubehagelige internationale Forhold, hvis der kom en fremmed Koloni paa Østkysten af Grønland. Hvis den ærede Indenrigsminister ikke tydelig og klart havde udviklet Betydningen af dette Anlæg for Befolkningen, vilde jeg have gaaet nærmere ind paa, hvor aldeles nødvendigt det er for Befolkningen paa Østkysten, at vi sende Folk derop og indrette et Handelsetablisement og en Mission deroppe, naar vi ikke ville have, at denne Befolkning skal gaa under. Da de nu en Gang ere komne i en lille Smule Forbindelse med Civilisationen, ville de tiltrækkes af den, og naar vi ikke ville sørge for, at de kunne blive paa det Sted, hvor de kunne leve, ville de lidt efter lidt drages til Vestkysten, hvor de ganske sikkert ville gaa til Grunde, enten de eller et lignende Antal af Vestgrønlændere; thi der kan ikke leve mere end et vist Antal Mennesker der. Naar der fra Ørdsførerens Side er stet Angreb paa den danske Administration og ogsaa paa den danske Mission deroppe, da er det efter min Overbevisning stet med Urette; jeg har ganske vist aldrig været der selv, men efter alt, hvad jeg har læst om og kender til Forholdene, er dette Angreb uretfærdigt. Det

er allerede oplyst af den højtærede Indenrigsminister, at Befolkningen deroppe ikke er taget af, men er taget til i den sidste Menneskealder; saa man kan ikke sige, at den danske Administration har gjort Befolkningen Skade. Og naar der er bleven sagt, at den danske Mission deroppe havde syndet lige over for Grønlænderne ved at samle dem om bestemte Kirker og Handelspladser, er det kun i meget ringe Grad sandt. Det er meget naturligt, naar en, i alt Fald delvis nomadiserende Befolkning, bliver mere civiliseret, at den ogsaa fæstner sig mere paa bestemte Steder; det kan ikke være anderledes, og der er heller ikke noget ondt deri og gør ingen Ting, naar de for Resten behandles paa en fornuftig Maade, og naar der ikke sker nogen Forandring i den Maade, som de efter deres og Landets Natur skulle erhverve deres Livsophold paa. Og det er der ikke gjort af den danske Mission; tværtimod, i de danske Kolonier deroppe har man gjort, hvad man kunde, for at udvikle det naturlige Erhverv for Grønlænderne. Det er ganske sikkert, at om de to herrnhuttiske Missionsstationer kan man ikke sige det samme; der er begaaet den Fejl fra de vedkommende herrnhuttiske Missioners Side, at de just have gjort det, som den ærede Ørdsfører beskyldte den danske Mission for, at de have samlet Beboerne tæt sammen omkring vedkommende Missionærer og have vænnet dem til paa en vis Maade at leve af Gaver og derigennem ødelagt deres Erhvervsvirksomhed og Dygtighed. Det synes mig, at Administrationen og særlig den grønlandsk-Handel maa kunne indvirke noget paa, at dette uheldige Forhold efterhaanden kunde blive forandret. At det er til Stede, har man længe talt om og ogsaa hørt en Del om, men det viser sig jo tydeligt i de Beretninger, som nu ere fremkomne i det sidste Hæfte i geografisk Tidsskrift fra en Kontorchef i den grønlandsk-Handel, hvor det netop vises, at paa disse to Steder, særlig det ene, er Befolkningen gaaet tilbage i de sidste 30 Aar, medens den i de danske Kolonier, de danske Menigheder er gaaet fremad. Som sagt, det forekommer mig, at det er noget, man ikke kan gøre, at sige nej til de Udgifter, her er Tale om. Man maa sige, at det, der her er foreslaaet, er noget, som den Befolkning deroppe venter; og selv om det kun er en forholdsvis ringe Menneskemængde, venter den dog at saa et saadant Handelsetablisement lagt deroppe, fordi den føler sig hængende til Civilisationen, idet den ser, at de Danske, der have været deroppe, og de Vestgrønlændere, der komme til dem, forstaa sig bedre paa Sang-